

KS. WOJCIECH PIKOR, *Soteriologiczna metafora wody w Księdze Izajasza*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2009, 482 s. (Studia Biblica Lublinensia, 4)

Woda jest podstawowym elementem niezbędnym dla ludzkiego życia. Dlatego natchnieni autorzy również stosowali ją jako obraz lub metaforę dla wyrażenia rzeczywistości duchowej. Autor przebadał znaczenie soteriologiczne metafory wody w Księdze Izajasza, stosując w analizie tekstów metody współczesnej egzegezy.

Rozdział pierwszy *Kontekstualizacja biblijnego motywu wody* poświęcił ukazaniu kontekstu antropologicznego, kulturowego i semantycznego wody: jej znaczeniu dla ludzkiej egzystencji i symbolicznie sakralnej, warunkom wodnym w Egipcie, Mezopotamii i Syrii oraz ich wpływowi na gospodarkę i religijne obrazy mieszkających tam ludów oraz wpływowi tych uwarunkowań i koncepcji na myśl Hebrajczyków, a także pokazał oryginalność soteriologiczną biblijnego motywu wody. Rozważając biblijną semantykę wody, uwzględnił pole leksykalne, asocjacyjne, syntagmatyczne, paradygmatyczne i konceptualne oraz przedstawił konceptualne ujęcie metafory wody odradzającej w Księdze Izajasza.

Najobszerniejszy rozdział drugi to interpretacja Izajaszowych metafor akwaticznych: omówienie kontekstu w perspektywie synchronicznej i diachronicznej, kompozycji, problemów tekstualnych i leksykalnych, podanie przekładu i przesłania teologicznego tekstów w dziesięciu punktach: 1. „Wody wypełniające morze” – „poznanie Jahwe” wypełniające ziemię Izraela (Iz 11, 1–9); 2. „Zdroje zbawienia” na Syjonie – obecność Boga pośród ludu (Iz 12, 1–6); 3. „Rosa światłości” – ożywiająca moc Jahwe (Iz 26, 1–21); 4. „Kanały wody” i „wylanie ducha” – Boże instrumenty odnowy wspólnoty (Iz 32, 1–8. 15–20); 5. Jahwe „w miejsce rzek i strumieni szerokich” – źródło niezwykłej Syjonu (Iz 33, 17–24); 6. „Wyleję mego ducha... i moje błogosławieństwo” – odbudowanie relacji Jakuba-Izraela z Jahwe (Iz 44, 1–5); 7. „Obłoki niech wyleją sprawiedliwość” – zbawienie ogarniające i angażujące wspólnotę (Iz 44, 1–8); 8. „Przyjdźcie do wody” – skuteczność słowa „zstępującego jak deszcz i śnieg z nieba” (Iz 55, 1–13); 9. „Nawodniony ogród” i „źródło wody” – człowiek pełniący sprawiedliwość (Iz 58, 1–14); 10. „Rzeka” i „strumień wezbrany” płynące ku Jerozolimie – „pokój” i „chwała narodów” Bożym pocieszeniem (Iz 66, 5–17).

Ostatni trzeci rozdział omawia teologię wody odradzającej w Księdze Izajasza: metafory wody jako element strukturujący księgę, soteriologiczne przesłanie metafory wody oraz zbawienie człowieka w świetle Izajaszowych metafor wody.

Praca stanowi przykład bardzo sumiennej analizy tekstów, stosowania nowoczesnych metod badawczych. Pokazuje aktualność Starego Testamentu, rozwój jego idei przygotowujących pełnię objawienia. Ukazuje też miłość Boga do człowieka, którego Bóg czyni swoim współpracownikiem, co widać poprzez zestawienie tekstów, w których najpierw

źródłem ożywiającej wody jest sam jedyny Bóg, potem jej przekaźnikami – przywódcy ludu, wreszcie źródłem wody niosącej zbawczą obecność Boga jest człowiek sprawiedliwy.

Drobnym niedociągnięciem może być brak konsekwencji w stosowaniu wielkich liter w zaimkach odnoszących się do Boga (np. na s. 275 w sąsiednich wersetach w przekładzie Iz 44, 5: „Poza mną nie ma Boga”; 44, 6: „nikogo nie ma poza Mną”; na s. 251 w przekładzie Iz 44, 2 w odniesieniu do Izraela jako sługi Boga: „Tak mówi Jahwe, który Cię uczynił i ukształtował w łonie matki, który cię wspomaga”).

Rozprawa jest wspaniałym świadectwem poziomu naukowego autora, ubogaca polską literaturę w zakresie nauk biblijnych i daje dobrą podstawę do przekonania, że jej autor w kolejnych dziełach będzie z podobną klasą omawiał istotne zagadnienia ze Starego Testamentu.

Kraków

TOMASZ MARIA DĄBEK OSB